

Državni izpitni center

N 2 6 1 5 1 1 3 2

9.
razred

Sreda, 25. marec 2026

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

v 9. razredu

MODERIRANA RAZLIČICA

SPLOŠNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Vrednotite s popravnimi znaki, ki imajo točkovne vrednosti. Program dodeli točke samodejno.

Popravni znak	Razlaga popravnega znaka	Število točk, ki jih dodeli program
	Pravilno	1 točka
	Napačno	0 točk
	Nejasno (odgovor je neberljiv)	0 točk
	Ni odgovora / ni rešitve	NR (0 točk)

Popravne znake dodelite praviloma na desno ali levo stran odgovora in nikoli čez učenčev odgovor.

Če učenec ni odgovarjal na vprašanje (prostor za odgovor je popolnoma prazen), ne dodelite popravnega znaka, temveč uporabite gumb NR.

Pri nalogah, ki zahtevajo zapis dveh odgovorov za 1 točko, upoštevajte, da je učenec začel reševati nalogo tudi, če je zapisal le en odgovor. Kljub manjkajočemu odgovoru ne uporabite gumba NR, temveč dodelite popravni znak .

Pri nalogah izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom več izbranih rešitev pomeni 0 točk. Dodelite popravni znak .

Če je poleg pravilnega naveden tudi napačen odgovor, je odgovor v celoti nepravilen. Dodelite popravni znak .

Če zaradi nečitljivosti ne morete ugotoviti pravilnosti oziroma nepravilnosti odgovora, dodelite popravni znak .

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljajte. Priznajte tudi zapis, iz katerega lahko razberete vsebinsko pravilen odgovor (npr. barbari – barbarci). Ne priznajte pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (npr. barbari – Berberi).

Pri vrednotenju upoštevajte, da učenci zapišejo odgovor s svojimi besedami, zato njihovi odgovori niso besedotvorno tako bogati kot zapisani pravilni odgovori v teh navodilih. Kar je zapisano v oklepaju pri navedbi odgovorov, učencu ni treba zapisati v pravilnem odgovoru. Odgovori ločeni s poševnico so enakovredni. Dovolj je ena od navedb.

Pri vrednotenju upoštevajte skladnost odgovorov z etičnimi standardi, konvencijami, deklaracijami in zakoni.

Uvod v zgodovino

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
1. a	1	♦ C	
1. b	1	Eden od: ♦ prvi ♦ (tisti v letu) 31 pr. Kr./v 1. stoletju pr. Kr. ♦ bitka pri Akciju ♦ spopad (med Gajem Oktavijanom ter Markom Antonijem in Kleopatro) ♦ zmaga (Gaja Oktavijana nad Kleopatro)	
Skupaj	2		

Prazgodovina

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
2	1	Eden od: ♦ oblačila/obutev ♦ šotori ♦ odeje ♦ pokrivala ♦ zaščita pred mrazom ♦ glasbila ♦ podlage za risanje	

Stari vek

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
3. a	1	♦ Afrika in Azija	Za dosego 1 točke je treba navesti obe celini.
3. b	1	Eden od: ♦ lega ob (velikih) rekah (in morjih) ♦ rodovitna tla ♦ dovolj vode za poljedelstvo ♦ lega v subtropskem pasu	Učenec lahko namesto lege v subtropskem pasu opiše podnebje tega podnebnega pasu. Odgovor <i>ugodna lega</i> je pomanjkljiv in s tem napačen. Odgovor, kjer je navedeno samo <i>morje/vode</i> , je pomanjkljiv in s tem napačen.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
4. a	1	♦ v čast boga Zeusa (so prirejali velike slovesnosti, imenovane olimpijske igre)	Za dosego točke ni potreben dobesedni prepis, vendar mora odgovor vsebovati navedbo Zeusa/verskega značaja dogodka.
4. b	1	Eden od: ♦ potekajo vsaka štiri leta ♦ olimpijske igre so velika slovesnost/slavnost ♦ še vedno se imenujejo olimpijske igre ♦ v obeh časih je športni dogodek	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
5. a	1	♦ barbari	
5. b	1	♦ B	
Skupaj	2		

Srednji vek

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
6. a	1	♦ s Karantanijo/Karantanci	
6. b	1	♦ v antiki, eden od: – za steber/zgomji del stebra/za podporo stavb/del stavbe – za gradnjo stavb <u>v zgodnjem srednjem veku</u> , eden od: – za ustoličevanje (kneza/Vladarja) – umeščanje kneza/Vladarja – za izbiro kneza/Vladarja – za določanje kneza/Vladarja	Za dosego 1 točke je treba navesti oba odgovora. Odgovor, v katerem je uporabljen pojem za <i>okras/kraj/kronanje</i> , je napačen.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
7. a	1	♦ D	
7. b	1	Eden od: ♦ v maščevanju boga/v jezi boga/v bogu ♦ v vplivu zvezd ♦ zaradi nadnaravnih sil	Prizna se tudi prepis ustreznega dela besedila glede na pravilne odgovore. Odgovor v veri/cerkvi je pomanjkljiv in s tem napačen.
7. c	1	Eden od: ♦ ker niso imeli znanja o človeškem telesu/bolezni/izobrazbe ♦ ker niso poznali vzrokov za bolezn/zdravil/antibiotikov/ustreznih načinov zdravljenja ♦ ker so bolezn zdravili z raznimi domačimi pripravki/z vražami ♦ ker so živeli v slabih higienskih razmerah ♦ ker ni bila razvita medicina/zdravstvo/zdravstvena oskrba	Prizna se tudi prepis ustreznega dela besedila glede na pravilne odgovore ob ustreznih razlagi.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
8. a	1	♦ Kranjska (dežela)	
8. b	1	♦ Trst	
Skupaj	2		

Novi vek in novejša zgodovina

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
9. a	1	♦ Portugalsko	
9. b	1	♦ odprava <u>Krištofa Kolumba</u> ; utemeljitev, eden od: – ker je zaplula na odprto morje/ocean (in se je pri orientaciji zanašala predvsem na kompas) – ker je plul v neznano – da je vedel, da pluje proti zahodu – ker je odprava Vasca da Game ubrala smer raziskovanja ob obalah Afrike, (ki so služile tudi za orientacijo)	Za dosego 1 točke je treba obkrožiti odpravo Krištofa Kolumba in zapisati pravilno utemeljitev.
9. c	1	♦ Španija/Španci in Portugalska/Portugalci	Za dosego 1 točke je treba navesti obe državi/oba naroda.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
10. a	1	♦ 1517	
10. b	1	Eden od: ♦ protestantska cerkev ♦ anglikanska cerkev ♦ anabaptistična cerkev ♦ kalvinistična cerkev ♦ luteranska cerkev	
10. c	1	♦ prepoved kupovanja cerkvenih služb in (prepoved) prodaje odpustkov	Za dosego 1 točke je treba navesti oba sklepa.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
11. a	1	♦ A	
11. b	1	Eden od: ♦ povečanje/širjenje kmetijske proizvodnje ♦ pridelava večje količine hrane ♦ zmanjševanje lakote ♦ razvoj kmetijskih panog ♦ pospešitev/širitev/obogatitev kmetijstva/povečati pomen kmetijstva ♦ izboljšanje razmer za kmetijstvo	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
12. a	1	Eden od: ♦ v vzhodnem/V delu ♦ ob obali Atlantika/Atlantskega oceana ♦ na območju nekdanjih 13 kolonij	Navedba <i>mest/zveznih držav</i> je napačen odgovor. Ob navedbi kolonij mora biti obvezno dopisano, da gre za <i>nekdanje</i> kolonije.
12. b	1	♦ <u>NE</u> ; utemeljitev, eden od: – ker so bili iz nje izvzeti črnski sužnji/temnopolti/ameriški staroselci (Indijanci)/ženske/ revni (brez premoženja) – ker vsi ljudje niso imeli enakih pravic/ker vsi ljudje niso bili svobodni	Za dosego 1 točke je treba obkrožiti odgovor <u>NE</u> in zapisati pravilno utemeljitev.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
13. a	1	♦ C	
13. b	1	Eden od: ♦ prevoznništvo/prevažanje/razvažanje/prevoz/transport ♦ tovarništvo ♦ furmanstvo ♦ trgovanje	
13. c	1	Eden od: ♦ Ker (s strojno proizvodnjo) lahko izdelamo več izdelkov. ♦ (S strojno proizvodnjo) je izdelava izdelkov hitrejša/manj naporna. ♦ Ker (s strojno proizvodnjo) lahko delamo dlje časa. ♦ Ker (s strojno proizvodnjo) lahko izdelamo izdelke enake kakovosti/cenejše izdelke. ♦ Ker potrebujemo manj delavcev za opravljen isto delo.	Razlaga <i>boljše delo</i> je pomanjkljiv odgovor in s tem napačen.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
14. a	1	♦ C	
14. b	1	Eden od: ♦ bila je slabo/malo razvita ♦ ni obstajala	Samo prepis dela besedila je napačen odgovor.
14. c	1	♦ D	
Skupaj	3		

Sodobna zgodovina

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
15. a	1	♦ 1914	
15. b	1	Eden od: ♦ na strani centralnih sil ♦ na strani Avstro-Ogrske (monarhije)	
15. c	1	♦ <u>centralne sile</u> ; utemeljitev, eden od: – (Na zemljevidu se vidi) premik frontne črte/meje (leta 1917) proti notranjosti Italije/ pridobitev ozemlja. – Premagali so Kraljevino Italijo v bitki pri Kobaridu.	Za dosego 1 točke je treba obkrožiti centralne sile in zapisati pravilno utemeljitev.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
16. a	1	♦ A	
16. b	1	♦ 1932–1933	
16. c	1	Eden od: ♦ Ker je prišlo do upada proizvodnje, so delavci izgubili delo/se je povečal delež brezposelnih. ♦ Ko se je delež proizvodnje povečal, se je zmanjšal delež brezposelnih. ♦ Ker je bilo manj proizvodnje, je bilo manj delovnih mest.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
17. a	1	Eden od: ♦ s kmetijstvom ♦ s poljedelstvom/živinorejo	
17. b	1	Eden od: ♦ delo se je opravljalo ročno/brez strojev ♦ premalo mehanizacije ♦ zaradi majhnih posesti in zemljiške razdrobljenosti	Razlaga <i>slabi pripomočki/slabsi pogoji</i> je pomanjkljiv odgovor in s tem napačen.
17. c	1	Eden od: ♦ v mehanizaciji/motorizaciji ♦ v modernizaciji/razvoju tehnike/tehnologije ♦ v večji uporabi strojev ♦ v hitrejšem prevozu pridelkov do kupcev/trga	Navajanje samo <i>prevoza mleka</i> ali <i>hitrejšega prevoza</i> je pomanjkljiv odgovor in s tem napačen.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
18. a	1	♦ B	
18. b	1	♦ najprej so napadli z letali, nato s tanki/mehanizacijo in na koncu še s pehoto/navadnimi vojaki/ostalo vojsko/armado	Prizna se tudi odgovor, kjer so navedeni vsi zahtevani rodovi vojske in je poleg njih dodana navedba <i>elektronske opreme</i> .
18. c	1	♦ <u>med 1. svetovno vojno:</u> – žrtve so bili večinoma vojaki (na fronti) ♦ <u>med 2. svetovno vojno:</u> – med žrtvami so bili večinoma civilisti/navadni ljudje/civilisti in vojaki	Za dosego 1 točke je treba opisati žrtve 1. in 2. svetovne vojne. Opisa žrtev morata izhajati iz besedila.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
19. a	1	♦ D	
19. b	1	Eden od: ♦ izkazovali so tovariško/prijateljsko pomoč ♦ pomagali so drug drugemu/sodelovali so med seboj ♦ skrbeli so za ranjence ♦ bili so sočutni/solidarni/spoštjivi/predani drug drugemu	Navedba samo <i>dober odnos</i> je pomanjkljiv in s tem napačen. Navajanje dejanj (npr.: <i>prenašanje ranjencev, druženje vojakov</i>) ali opisov <i>odnosa do mrtvih</i> je napačen odgovor.
19. c	1	Eden od: ♦ (pravico) do svobode/miru ♦ (pravico) do samoodločbe/samostojnosti ♦ (pravico) do življenja/preživetja ♦ (pravico) do kulture/jezika	Navedba <i>pravica do svobode govora</i> je napačen odgovor.
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Odgovor	Dodatna navodila
20. a	1	♦ 1991	
20. b	1	♦ Slovenija se je vključila v Evropsko unijo.	
20. c	1	Eden od: ♦ o tem se učimo v šoli ♦ imamo praznik(a) (dan samostojnosti (in enotnosti)/dan državnosti) ♦ obesimo zastavo ♦ poslušamo himno ♦ pripravimo (državno/občinsko/šolsko) proslavo ♦ pišejo se knjige ♦ snemajo se filmi/dokumentarne oddaje ♦ spominska obeležja	
Skupaj	3		

Skupno število točk: 50